

LEGE
cu privire la organizațiile și asociațiile producătorilor
și organizațiile interprofesionale în domeniul agroalimentar

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial:

- art. 152-165, art. 173-175 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 20 decembrie 2013, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind indicațiile geografice pentru vin, băuturi spirtoase și produse agricole, precum și privind specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate pentru produsele agricole, de modificare a Regulamentelor (UE) nr.1308/2013, (UE) 2019/787 și (UE) 2019/1753 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 (CELEX: 32013R1308);

Art. 51, art. 52 alin (1), art. 77 alin. (8) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 435 6.12.2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2024/1468 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 (CELEX: 32021R2115);

art. 59 alin. (1) – (3) și (6) Regulamentul delegat (UE) 2017/891 al Comisiei din 13 martie 2017 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sectorul fructelor și legumelor și sectorul fructelor și legumelor prelucrate, de completare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sancțiunile care trebuie aplicate în sectoarele menționate și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 543/2011 al Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 138 25.5.2017, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) Regulamentul delegat (UE) 2024/2508 al Comisiei din 17 iulie 2024 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2017/891 în ceea ce privește notificările statelor membre privind prețurile de producător ale fructelor și legumelor de pe piața internă (CELEX: 32017R0891).

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal privind organizarea, constituirea, funcționarea, recunoașterea, stimularea și monitorizarea organizațiilor de producători, a asociațiilor organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale în domeniul agroalimentar.

(2) Prezenta lege se aplică organizațiilor de producători constituite de producători pentru un produs sau grup de produse agricole dintr-un sector specific.

(3) Sectoarele de produse agricole menționate la alin. (2) și cerințele minime pentru recunoașterea organizațiilor de producători se aprobă de Guvern.

Articolul 2. Scopul și obiectivele

(1) Scopul prezentei legi este consolidarea cadrului instituțional și crearea condițiilor organizatorice și economico-juridice favorabile unei dezvoltări durabile a sectorului agroalimentar.

(2) Obiectivele generale ale prezentei legi sunt:

- a) promovarea și consolidarea cooperării și asocierii producătorilor;
- b) creșterea productivității agriculturii prin promovarea progresului tehnic, prin asigurarea dezvoltării raționale a producției agricole, precum și prin utilizarea optimă a factorilor de producție și, în special, a forței de muncă;
- c) asigurarea în acest fel a unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, în special prin majorarea venitului individual al lucrătorilor din agricultură;
- d) creșterea durabilă a performanței economice și a competitivității în agricultură și industria alimentară;
- e) stabilizarea piețelor agroalimentare;
- f) garantarea siguranței aprovizionărilor;
- g) asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori;
- h) promovarea utilizării practicilor de cultivare și a tehnicilor de producție care nu aduc daune mediului.

Articolul 3. Definiții

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

- a) *activitate agricolă* – în sensul art. 4 pct. 1. din Legea 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole;
- b) *exploatație* – în sensul art. 4 pct. 8. din Legea 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole;
- c) *fermier* - în sensul art. 4 pct. 10. din Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole;
- d) *asociație a organizațiilor de producători* – persoană juridică cu statut de organizație necomercială constituită la inițiativa organizațiilor de producători și recunoscută de autoritatea competentă;
- e) *autoritatea competentă* – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;

- f) *fond operațional* – sursa de finanțare a programelor operaționale aprobate care se compune din contribuțiile financiare ale membrilor organizației de producători sau ale organizației de producători înseși ori ale ambelor sau ale asociației de organizații de producători prin intermediul membrilor respectivei asociații și asistența financiară din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural;
- g) *organizație de producători* – persoană juridică, cu excepția organizațiilor necomerciale, constituită la inițiativa producătorilor agricoli și recunoscută de autoritatea competentă în condițiile prezentei legi;
- h) *organizație interprofesională* – persoană juridică cu statut de organizație necomercială constituită la inițiativa organizațiilor de producători și/sau asociațiilor organizațiilor de producători și din reprezentanți ai activităților economice legate de producție și din cel puțin una dintre următoarele etape ale lanțului de aprovizionare: procesarea sau comercializarea, inclusiv distribuirea, produselor din unul sau mai multe sectoare specifice;
- i) *program operațional* – ansamblu de măsuri pe care organizația de producători le implementează pentru îndeplinirea obiectivelor specifice din Programul Strategic al Politicii Agricole;
- j) *recunoaștere* – procedură administrativă, inițiată, la cerere, de către autoritatea competentă și care este îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea actului administrativ individual de recunoaștere sau de respingere a recunoașterii organizațiilor de producători, asociațiilor organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale;
- k) *repartizare a valorii* – clauze de repartizare a valorii, inclusiv în ceea ce privește câștigurile și pierderile de pe piață, pentru a stabili modul în care urmează să fie repartizată orice evoluție a prețurilor relevante de pe piață pentru produsele în cauză sau de pe alte piețe ale produselor de bază, convenite de fermieri, inclusiv asociațiile de fermieri cu operatorii din aval;
- l) *zonă economică* – zonă geografică formată din regiuni de producție adiacente sau învecinate în care există condiții omogene de producție și de comercializare sau, pentru produsele cu denumire de origine protejată sau indicație geografică protejată recunoscută în conformitate cu cadrul normativ, zona geografică indicată în caietul de sarcini al produsului.

Articolul 4. Atribuțiile autorității competente

Autoritatea competentă are următoarele atribuții:

- a) elaborează politicile în domeniul susținerii organizațiilor și asociațiilor producătorilor, organizațiilor interprofesionale și asigură implementarea acestora;
- b) emite acte administrative individuale de acordare a recunoașterii, precum și de suspendare, de revocare sau retragere a recunoașterii, în condițiile legii;
- c) ține evidența organizațiilor și asociațiilor producătorilor, organizațiilor interprofesionale recunoscute în temeiul prezentei legi;

d) asigură, prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, asistența financiară pentru stimularea organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale;

e) elaborează și propune Guvernului spre aprobare acte normative cu privire la recunoașterea și finanțarea organizațiilor și asociațiilor de producători, organizațiilor interprofesionale.

Articolul 5. Atribuțiile Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură
Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare – *Agenția de plăți*) are următoarele atribuții:

a) aprobă programul operațional al organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale;

b) asigură derularea corectă și legală a operațiunilor de gestionare a fondurilor destinate susținerii organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale;

c) examinează cererile de acordare a asistenței financiare depuse de către organizațiile de producători, asociațiile organizațiilor de producători și organizațiile interprofesionale;

d) monitorizează și verifică respectarea de către organizațiile de producători, asociațiile organizațiilor de producători și organizațiile interprofesionale a condițiilor de recunoaștere, a programelor operaționale și a condițiilor de obținere a asistenței financiare;

e) elaborează și aprobă manuale de proceduri interne;

f) alte atribuții în conformitate cu prezenta lege și alte acte normative.

Capitolul II

CONSTITUIREA, FUNCȚIONAREA ȘI RECUNOAȘTEREA ORGANIZAȚIILOR DE PRODUCĂTORI, ASOCIAȚIILOR ACESTORA ȘI ORGANIZAȚIILOR INTERPROFESIONALE

Secțiunea 1. Condiții generale de constituire, funcționare și recunoaștere

Articolul 6. Organizațiile de producători

(1) Organizațiile de producători se constituie la inițiativa producătorilor din unul sau mai multe sectoare specifice și sunt controlate în conformitate cu art. 7 alin.

(2) lit. c), desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități:

a) procesare comună;

b) comercializare comună, inclusiv prin platforme de vânzare comune sau transport comun;

c) ambalare, etichetare sau promovare comună;

d) organizare comună a controlului calității;

e) utilizare comună a echipamentului sau a instalațiilor de depozitare;

f) gestionare comună a deșeurilor direct legate de producție;

g) achiziții comune de bunuri, lucrări și/sau servicii necesare pentru producție;

h) orice alte activități comune ale serviciilor care vizează unul din obiectivele menționate la alin. (2).

(2) Organizațiile de producători urmăresc un scop specific care include cel puțin unul dintre următoarele obiective:

a) asigurarea programării și a adaptării producției la cerere, în special în privința calității și a cantității;

b) concentrarea ofertei și introducerea pe piață a produselor obținute de membrii lor, inclusiv prin comercializare directă;

c) optimizarea costurilor de producție și a randamentului investițiilor ca reacție la standardele de mediu și la cele privind bunăstarea animalelor, precum și stabilizarea prețurilor de producție;

d) realizarea de studii și elaborarea de inițiative privind metodele de producție durabile, practicile inovatoare, competitivitatea economică și evoluția pieței;

e) promovarea și furnizarea de asistență tehnică pentru utilizarea unor practici de cultivare și a unor tehnici de producție care protejează mediul, precum și a unor practici și tehnici solide în domeniul bunăstării animalelor;

f) promovarea și furnizarea de asistență tehnică pentru utilizarea standardelor de producție, îmbunătățirea calității produselor și dezvoltarea de produse cu o denumire de origine protejată, o indicație geografică protejată sau care intră sub incidența unei etichete de calitate naționale, după caz;

g) gestionarea și valorificarea produselor secundare, a fluxurilor reziduale și a deșeurilor, în special pentru protecția calității apelor, a solului și a peisajului, ocrotirea sau favorizarea biodiversității și promovarea circularității;

h) contribuția la utilizarea durabilă a resurselor naturale și la atenuarea schimbărilor climatice;

i) elaborarea de măsuri în domeniul promovării și al comercializării;

j) gestionarea fondurilor mutuale;

k) furnizarea de asistență tehnică necesară pentru utilizarea piețelor la termen și a sistemelor de asigurare.

(3) Organizația de producători se constituie în una din formele juridice de organizare prevăzute de lege și se consideră constituită și dobândește personalitate juridică de la data înregistrării de stat în conformitate cu prevederile Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(4) Pentru sectorul de fructe și legume, calitatea de membru al unei organizații de producători poate fi dobândită de către orice fermier care își declară în scris intenția de a plăti cotizația stabilită conform statutului organizației, precum și de a comercializa prin intermediul organizației de producători, cantitativ și valoric în fiecare an de activitate al organizației, cel puțin 75 % din produsele sau grupurile de produse proprii pentru care a fost recunoscută organizația respectivă.

(5) Prin derogare de la art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr.183/2012, o organizație de producători recunoscută în temeiul prezentei legi își poate planifica producția, optimiza costurile de producție, comercializa produse și negocia contracte pentru furnizarea produselor agricole, în numele membrilor săi, pentru întreaga lor

producție sau pentru o parte a acesteia, cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) una sau mai multe dintre activitățile menționate la alin. (1) literele a) – g) să fie exercitate efectiv, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor prevăzute la art. 2 alin. (2);

b) organizația de producători să concentreze oferta și să introducă pe piață produsele membrilor săi, indiferent dacă are loc sau nu un transfer de proprietate a produselor agricole de la producători la organizația de producători și indiferent dacă prețul negociat este identic pentru producția agregată a tuturor membrilor organizației sau numai a unora dintre ei;

c) producătorii în cauză să nu fie membri ai niciunei alte organizații de producători, în ceea ce privește produsele care fac obiectul activităților menționate la prezentul alineat;

d) produsul agricol să nu facă obiectul unei obligații de furnizare care decurge din statutul fermierului de membru al unei cooperative care ea însăși nu este membră a organizațiilor de producători în cauză, în conformitate cu condițiile stabilite în statutul cooperativei sau cu normele și deciziile stabilite în acesta sau care decurg din acesta.

(6) În sensul prezentului articol, trimiterile la organizațiile de producători includ, de asemenea, asociațiile organizațiilor de producători recunoscute în temeiul art. 10, dacă astfel de asociații întrunesc criteriile prevăzute în prezentul articol.(7) Membrul unei organizații de producători nu poate dobândi calitatea de membru al altei organizații de producători recunoscute pentru același produs sau grup de produse dintr-un sector.

Articolul 7. Statutul organizațiilor de producători

(1) Statutul unei organizații de producători impune membrilor săi, în special, următoarele obligații:

a) să aplice normele adoptate de organizația de producători cu privire la raportarea producției, producție, comercializare și protecția mediului;

b) să aparțină unei singure organizații de producători pentru un anumit produs sau grup de produse ale producătorului;

c) să pună la dispoziție informațiile solicitate de organizația de producători în vederea întocmirii statisticilor.

(2) Statutul unei organizații de producători prevede, de asemenea:

a) proceduri de stabilire, adoptare și modificare a normelor prevăzute la alineatul (1) litera (a);

b) obligația membrilor de a plăti contribuțiile financiare necesare pentru finanțarea organizației de producători;

c) norme care să permită membrilor să exercite un control democratic asupra organizației și deciziilor sale, precum și asupra conturilor și a bugetelor sale.

d) sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor care decurg din statut, în special pentru neplata contribuțiilor financiare, sau pentru nerespectarea normelor stabilite de organizația de producători;

e) reguli de admitere a noilor membri, în special durata minimă a calității de membru care nu poate fi mai mică de un an;

f) norme contabile și bugetare necesare pentru funcționarea organizației.

(3) Nici un membru al organizației de producători nu poate deține mai mult de 20% din voturi la adunarea generală și nu poate deține mai mult de 49 % din acțiunile organizației respective.

(4) Membrii unei organizații de producători aflați sub controlul unei persoane fizice sau juridice astfel cum se prevede la art. 203 alin. (3) din Codul civil se consideră un singur membru, iar dreptul de vot al acestora se cumulează și nu poate depăși pragul prevăzut la alin. (3).

(5) Statutul unei organizații de producători poate prevedea posibilitatea ca membrii producători să fie în contact direct cu cumpărătorii, cu condiția ca un astfel de contact direct să nu pună în pericol funcția de concentrare a ofertei și de introducere pe piață a produselor exercitată de către organizația de producători. Se consideră că a fost asigurată concentrarea ofertei dacă elementele esențiale ale vânzării, cum ar fi prețul, calitatea și volumul, sunt negociate și stabilite de organizația de producători.

(6) Fără a aduce atingere dispozițiilor alin. (3) și (4), prevederile prezentului articol nu se aplică organizațiilor de producători din sectorul laptelui și al produselor lactate.

Articolul 8. Condițiile generale de recunoaștere a organizațiilor de producători

(1) Pentru a fi recunoscută de autoritatea competentă organizația de producători trebuie să fie o persoană juridică, înregistrată în modul stabilit de lege, care respectă următoarele condiții generale:

a) îndeplinește cerințele prevăzute la art. 6 alin. (1) - (4);

b) îndeplinește cerințele minime cu privire la numărul de membri și valoare a producției comercializate stabilite de Guvern;

c) oferă probe suficiente în ceea ce privește faptul că își poate îndeplini în mod corespunzător activitățile atât din punctul de vedere al timpului, cât și din punctul de vedere al eficacității, al furnizării de sprijin uman, material și tehnic pentru membrii săi, precum și, după caz, al concentrării aprovizionării;

d) are un statut care respectă cerințele prevăzute la art. 7 și lit. (a), (b) și (c) de la prezentul alineat;

e) deține un sistem centralizat de contabilitate, facturare, înregistrare și urmărire cantitativă, calitativă și valorică a producției membrilor săi, comercializată prin intermediul organizației de producători;

f) nu se află în proces de insolabilitate;

g) constituie un fond operațional.

(2) Valoarea producției comercializată de organizația de producători prevăzută la alin. (1) lit. b) este cea realizată într-o perioadă de maximum 12 luni, aparținând anului calendaristic precedent celui în care se solicită recunoașterea, iar fiecare membru al organizației de producători trebuie să contribuie la realizarea acestei condiții.

(3) În situația în care organizația de producători se află în primul an de activitate și nu atinge plafonul minim de valoare a producției comercializate conform alin. (1) lit. b), se va lua în calcul valoarea mediei a producției comercializate în ultimii trei ani de toți producătorii care sunt membri ai organizației de producători la momentul depunerii cererii de recunoaștere.

(4) Autoritatea competentă poate, la cerere, să acorde mai multe recunoașteri unei organizații de producători care își desfășoară activitatea în mai multe sectoare specifice, cu condiția ca organizația de producători să îndeplinească condițiile prevăzute la alin. (1) și (2) pentru fiecare sector pentru care solicită recunoașterea.

(5) Condițiile specifice pentru recunoașterea organizațiilor de producători se aprobă de Guvern.

Articolul 9. Procedura de examinare a cererii de recunoaștere a organizațiilor de producători

(1) Pentru a obține recunoașterea organizația de producători depune o cerere, conform modelului aprobat de autoritatea competentă, la care anexează:

- a) copia de pe actele de constituire;
- b) copia de pe decizia adunării generale în care se menționează acordul membrilor pentru efectuarea demersurilor legale în vederea recunoașterii ca organizație de producători;
- c) dovada deținerii legale în posesie a bunurilor imobile de către fiecare membru al organizației;
- d) copia de pe situațiile financiare care demonstrează respectarea condițiilor de la alin. (1) lit. b) și alin. (2).
- e) declarația pe propria răspundere a fiecărui membru al organizației din care să rezulte că nu aparține unei alte organizații de producători pentru același produs sau grup de produse pentru care se solicită recunoașterea;
- f) programul operațional pentru o perioadă de 5 ani. Cerințele care trebuie respectate la elaborarea programului operațional și modelul acestuia se aprobă de către autoritatea competentă;
- g) dovada constituirii fondului operațional.

(2) Cererea de recunoaștere cu actele menționate la alin. (1) se depune de reprezentantul organizației de producători la sediul oficiului central al Agenției de plăți în mod prioritar în format electronic, prin intermediul mijloacelor electronice, cu respectarea prevederilor Legii privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr.124/2022 sau pe suport de hârtie pe suport de hârtie, în termen de până la 01 septembrie a anului care precedă punerea în aplicare a programului operațional.

(3) Agenția de plăți:

- a) înregistrează cererea de recunoaștere;
- b) verifică respectarea condițiilor generale de recunoaștere conform art.8, precum și a condițiilor specifice aprobate de Guvern;
- c) verifică fezabilitatea programului operațional, inclusiv prin inspecții la fața locului și se asigură de eficiența economică și calitatea tehnică a acestuia, de corectitudinea estimărilor și de planificarea implementării măsurilor prevăzute în program;
- d) după caz, aprobă programul operațional sau respinge programul operațional din motivul nerespectării cerințelor stabilite conform alin. (2) lit. f) ori în funcție de rezultatele verificărilor conform lit. b) și c).

(4) Operațiunea administrativă prin care se aprobă sau, după caz, se respinge programul operațional se efectuează în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii complete, cu toate actele necesare și se formalizează prin ordinul directorului Agenției de plăți care trebuie să fie motivat și se transmite autorității competente împreună cu dosarul administrativ.

(5) În urma examinării cererii de recunoaștere a organizației de producători, autoritatea competentă emite actul administrativ de admitere sau de respingere a cererii de recunoaștere. Actul administrativ individual de admitere a cererii de recunoaștere este însoțit de avizul de recunoaștere al cărui model se aprobă de autoritatea competentă.

(6) Termenul de valabilitate al avizului de recunoaștere se va stabili în funcție de perioada de realizare a programului operațional, însă nu va depăși 5 ani.

(7) La expirarea termenului de valabilitate al avizului de recunoaștere, organizația de producători poate solicita un nou aviz pentru un termen de 5 ani, cu depunerea unei cereri, în condițiile prezentului articol, cu cel puțin 6 luni înaintea datei expirării avizului de recunoaștere.

(8) Drept temei de respingere a cererii de recunoaștere servesc următoarele situații:

- a) solicitantul nu se încadrează în condițiile generale și specifice de recunoaștere;
- b) programul operațional este respins în condițiile prezentei legi.

(9) Actul administrativ individual de respingere a cererii de recunoaștere poate fi contestat în conformitate cu procedura stabilită în Codul administrativ nr.116/2018.

(10) În scopul recunoașterii organizațiilor de producători, autoritatea competentă instituie Comisia de recunoaștere a organizațiilor de producători. Condițiile de organizare și funcționare a Comisiei de recunoaștere, componența acesteia sunt reglementate prin regulament aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.

Articolul 10. Asociațiile organizațiilor de producători

(1) Autoritatea competentă recunoaște, la cerere, asociații ale organizațiilor de producători într-un sector specific, care sunt constituite la inițiativa organizațiilor de producători recunoscute.

(2) Asociațiile organizațiilor de producători pot desfășura oricare dintre activitățile organizațiilor de producători sau pot îndeplini oricare dintre funcțiile acestora.

(3) Autoritatea competentă recunoaște, la cerere, o asociație formată din organizații ale producătorilor recunoscute în sectorul laptelui și al produselor lactate în cazul în care asociația respectivă demonstrează că este capabilă să desfășoare în mod eficient toate activitățile desfășurate de o organizație de producători recunoscută și că aceasta îndeplinește condițiile prevăzute la art. 17.

(4) În cazul unei asociații ale organizațiilor de producători compuse din două organizații de producători, o singură organizație de producători-membru nu poate deține mai mult de 50 % din drepturile de vot. În cazul unei asociații ale organizațiilor de producători compuse din trei sau mai multe organizații de producători, o singură organizație de producători-membru nu poate deține mai mult de 33 % din drepturile de vot.

(5) Cererea de recunoaștere a asociațiilor organizațiilor de producători se depune la autoritatea competentă.

Articolul 11. Organizațiile interprofesionale

(1) Autoritatea competentă recunoaște, la cerere, organizații interprofesionale la nivel național, regional sau la nivelul zonelor economice, dintr-un sector specific care:

a) sunt constituite din reprezentanți ai activităților economice legate de producție și de cel puțin una dintre următoarele etape ale lanțului de aprovizionare: procesarea sau comercializarea, inclusiv distribuirea, produselor din unul sau mai multe sectoare;

b) sunt formate la inițiativa tuturor organizațiilor sau asociațiilor care le alcătuiesc, recunoscute în conformitate cu prezenta lege;

c) urmăresc un scop specific, care ia în considerare interesele membrilor lor și de cele ale consumatorilor și care poate include, în special, unul dintre următoarele obiective:

1. perfecționarea cunoștințelor și a transparenței producției și a pieței, inclusiv prin publicarea de date statistice agregate cu privire la costurile de producție, prețuri, care sunt însoțite, dacă este cazul, de indici de prețuri, volume și durata contractelor încheiate anterior, precum și prin realizarea unor studii privind perspectivele de evoluție ale pieței la nivel regional, național sau internațional;

2. estimarea potențialului de producție, precum și înregistrarea prețurilor pieței;

3. contribuția la o coordonare mai bună în privința introducerii produselor pe piață, în special prin cercetare și studii de piață;

4. explorarea piețelor de export potențiale;

5. elaborarea unor modele de contracte pentru vânzarea de produse agricole către cumpărători și/sau pentru furnizarea de produse procesate distribuitorilor și comercianților cu amănuntul, ținând seama de necesitatea de a obține condiții de concurență echitabile și de a evita denaturarea piețelor;

6. exploatarea în mai mare măsură a potențialului produselor, inclusiv la nivelul piețelor de desfacere, și dezvoltarea de inițiative pentru consolidarea competitivității economice și a inovării;

7. furnizarea de informații și realizarea cercetării necesare inovării, raționalizării, ameliorării și ajustării producției și, dacă este cazul, a procesării și a comercializării spre produse mai adaptate cerințelor pieței, gusturilor și așteptărilor consumatorilor, în special în materie de calitate a produselor, inclusiv particularitățile produselor cu denumire de origine protejată sau cu indicație geografică protejată, de protecție a mediului, de acțiune climatică și de sănătate și bunăstare a animalelor;

8. căutarea unor metode de restricționare a utilizării produselor destinate sănătății animalelor și a produselor de protecție a plantelor, de îmbunătățire a gestionării altor resurse, de garantare a calității produselor, a protecției solului și a apelor, de promovare a siguranței alimentare, îndeosebi prin intermediul trasabilității produselor, și de îmbunătățire a sănătății și bunăstării animalelor;

9. elaborarea unor metode și instrumente de îmbunătățire a calității produselor în toate stadiile de producție și, după caz, de procesare și de comercializare;

10. adoptarea tuturor măsurilor necesare pentru apărarea, protecția și promovarea agriculturii ecologice și a denumirilor de origine, a etichetelor de calitate și a indicațiilor geografice;

11. promovarea și realizarea unei cercetări în materie de producție integrată, durabilă sau de alte metode de producție care protejează mediul;

12. încurajarea consumului sănătos și responsabil de produse existente pe piața internă și/sau difuzarea de informații privind efectele nocive ale modelelor de consum periculoase;

13. promovarea consumului și/sau furnizarea de informații cu privire la produsele existente pe piața internă și pe cea externă;

14. contribuția la gestionarea produselor secundare și conceperea de inițiative pentru valorificarea acestora și contribuția la reducerea și gestionarea deșeurilor;

15. stabilirea unor clauze standard de repartizare a valorii, inclusiv în ceea ce privește câștigurile și pierderile de pe piață, pentru a determina modul în care urmează să fie repartizată între ei orice evoluție a prețurilor relevante de pe piață ale produselor în cauză sau de pe alte piețe ale materiilor prime;

16. promovarea și punerea în aplicare a unor măsuri de prevenire, control și gestionare a sănătății animalelor, a protecției plantelor și a riscurilor de mediu, inclusiv prin crearea și gestionarea unor fonduri mutuale sau prin contribuția la astfel de fonduri, pentru a plăti o compensație financiară fermierilor pentru costurile și pierderile economice rezultate din promovarea și aplicarea acestei categorii de măsuri.

(2) Autoritatea competentă, decide, la cerere, acordarea mai multor recunoașteri unei organizații interprofesionale care își desfășoară activitatea în mai multe sectoare specifice, cu condiția ca organizația interprofesională să îndeplinească condițiile prevăzute la alineatul (1) pentru fiecare sector pentru care dorește să obțină recunoaștere.

Articolul 12. Recunoașterea organizațiilor interprofesionale

(1) Recunoașterea organizațiilor interprofesionale se efectuează cu condiția ca acestea:

- a) să îndeplinească cerințele prevăzute la art. 11;
- b) să reprezinte o cotă importantă din activitățile economice menționate la art. 11 alin. (1) lit. a);
- c) să urmărească obținerea unei reprezentări echilibrate a organizațiilor din etapele lanțului de aprovizionare menționate la art. 11 alin. (1) lit. a), care constituie organizația interprofesională;
- d) să nu desfășoare ele însele activități de producție, procesare sau comercializare, cu excepția organizațiilor interprofesionale din sectorul tutunului.

(2) Cererea de recunoaștere a organizațiilor interprofesionale se depune la autoritatea competentă.

Articolul 13. Termenul de examinare a cererilor de recunoaștere

Termenul de examinare a cererii de recunoaștere a organizației de producători, asociației organizațiilor de producători și organizației interprofesionale este de 120 zile, care curge de la data înregistrării cererii complete cu toate actele necesare, incluzând și termenul de examinare a programului operațional de către Agenția de plăți.

Articolul 14. Externalizarea

(1) Organizația de producători sau asociația organizațiilor de producători recunoscute poate externaliza oricare dintre activitățile sale către un terț, inclusiv către unul sau mai mulți membri ai săi, cu excepția activităților de producție, cu condiția ca organizația de producători sau asociația de organizații de producători să rămână responsabilă de asigurarea desfășurării activității externalizate și de controlul gestionării și supravegherea la nivel general al actului juridic încheiat pentru desfășurarea activității.

(2) Activitățile externalizare includ, în special, colectarea, depozitarea, ambalarea și comercializarea produselor membrilor organizației de producători.

(3) Gestionarea, controlul și supravegherea menționate la alin. (1) trebuie să fie eficace și impun ca actul juridic de externalizare:

a) să permită organizației de producători emiterea de instrucțiuni obligatorii și să includă dispoziții care să permită organizației de producători rezoluțiunea actului juridic, în cazul în care prestatorul de servicii nu respectă termenii și condițiile din actul de externalizare;

b) să stabilească în detaliu termenii și condițiile, inclusiv obligațiile și termenele-limită în materie de raportare regulată, de natură să permită organizației de producători să exercite un control real asupra activităților externalizate.

(4) Organizația de producători păstrează timp de cel puțin cinci ani actele juridice de externalizare, precum și rapoartele menționate la alin. (3), în scopul controalelor *ex post* și pentru a fi accesibile tuturor membrilor care solicită acest acces.

(5) Sectoarele pentru care se aplică externalizarea, condițiile specifice privind externalizarea activităților, natura activităților care pot fi externalizate și punerea la dispoziție de către organizații sau asociații a unor mijloace tehnice se stabilesc de Guvern.

Secțiunea 2. Condiții suplimentare de constituire și recunoaștere pentru anumite sectoare

Articolul 15. Obligatorietatea recunoașterii

Prin derogare de la articolele 6-12, autoritatea competentă recunoaște, la cerere:

a) organizațiile de producători din:

1. sectorul fructelor și al legumelor în ceea ce privește unul sau mai multe produse din acest sector și/sau astfel de produse destinate exclusiv prelucrării;

2. sectorul viermilor de mătase;

3. sectorul hameiului;

b) organizațiile interprofesionale din sectorul tutunului

Articolul 16. Organizațiile de producători din sectorul fructelor și legumelor

(1) În sectorul fructelor și legumelor, organizațiile de producători urmăresc îndeplinirea a cel puțin unuia dintre obiectivele menționate la art. 6 alin. (2) lit. a), b) și c).

(2) Prin derogare de la art. 6 alin. (4), statutul unei organizații de producători din sectorul fructelor și al legumelor impune membrilor producători obligația să își comercializeze întreaga producție vizată prin intermediul organizației de producători.

(3) Se consideră că organizațiile de producători și asociațiile de organizații de producători din sectorul fructelor și al legumelor acționează în numele și în interesul membrilor lor în toate aspectele de natură economică din mandatul lor.

Articolul 17. Recunoașterea organizațiilor de producători din sectorul laptelui și al produselor lactate

Autoritatea competentă recunoaște, la cerere, toate entitățile juridice sau părțile clar definite din cadrul acestor entități ca fiind organizații de producători din sectorul laptelui și al produselor lactate, cu condiția:

a) să fie constituite de producători din sectorul laptelui și al produselor lactate, să fie alcătuite la inițiativa lor și să urmărească un scop specific care poate include unul sau mai multe dintre următoarele obiective:

1. asigurarea programării și a adaptării producției la cerere, în special în privința calității și a cantității;

2. concentrarea ofertei și introducerea pe piață a produselor obținute de membrii lor;

3. optimizarea costurilor de producție și stabilizarea prețurilor de producție;

b) să aibă un număr minim de membri și/sau să acopere un volum minim de producție comercializabilă, stabilit de Guvern;

c) să ofere probe suficiente în ceea ce privește faptul că își pot îndeplini în mod corespunzător activitățile atât din punctul de vedere al timpului, cât și din punctul de vedere al eficienței și al concentrării aprovizionării;

d) să aibă un statut care să respecte literele a), b) și c).

Articolul 18. Organizațiile interprofesionale din sectorul tutunului

Pentru organizațiile interprofesionale din sectorul tutunului, scopul specific menționat la art. 11 alin. (1) lit. c) poate include și cel puțin unul dintre următoarele obiective:

a) concentrarea și coordonarea ofertei și comercializarea produselor producătorilor membri;

b) adaptarea comună a producției și a prelucrării la cerințele pieței și ameliorarea produsului;

c) promovarea raționalizării și a ameliorării producției și a prelucrării.

Articolul 19. Recunoașterea organizațiilor interprofesionale din sectorul laptelui și al produselor lactate

Autoritatea competentă recunoaște organizațiile interprofesionale din sectorul laptelui și al produselor lactate care:

a) îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 11;

b) reprezintă o cotă importantă din activitățile economice menționate la articolul 11 alin. (1) lit. a);

c) nu sunt implicate în producția, procesarea sau comercializarea produselor din sectorul laptelui și al produselor lactate.

Secțiunea 3. Extinderea aplicării normelor și a contribuțiilor obligatorii

Articolul 20. Extinderea aplicării normelor

(1) În cazul în care o organizație de producători recunoscută, o asociație recunoscută a organizațiilor de producători sau o organizație interprofesională recunoscută care își desfășoară activitatea într-o anumită zonă economică sau în anumite zone economice este considerată reprezentativă pentru producția ori comercializarea sau procesarea unui anumit produs, autoritatea competentă poate conferi caracter obligatoriu, la cererea organizației respective, pentru o perioadă de timp limitată, unora dintre acordurile, deciziile sau practicile concertate convenite în cadrul respectivei organizații pentru alți operatori care își desfășoară activitatea în zona economică sau în zonele economice în cauză, indiferent dacă este vorba despre persoane fizice sau despre grupuri care nu fac parte din organizație sau asociație.

(2) O organizație sau o asociație este considerată reprezentativă în cazul în care, în zona sau în zonele economice vizate reprezintă în ultimii 5 ani precedenți a anului de depunere a cererii conform alin. (1):

a) ca proporție din volumul de producție sau de comercializare ori de procesare a produsului sau ale produselor:

1. pentru organizațiile de producători din sectorul fructelor și legumelor, cel puțin 60 %; sau

2. în alte sectoare, cel puțin două treimi; și

b) în cazul organizațiilor de producători, peste 50 % dintre producătorii în cauză.

(3) Condiția de la alin. (2) lit. a) pct. 2 este valabilă și în cazul organizațiilor interprofesionale.

(4) În cazul în care cererea de extindere a aplicării normelor sale la alți operatori vizează mai multe zone economice, organizația sau asociația trebuie să demonstreze nivelul minim de reprezentativitate pentru fiecare dintre ramurile profesionale pe care le grupează în fiecare dintre zonele economice vizate.

(5) Normele pentru a căror aplicare se poate solicita extinderea la alți operatori, astfel cum se prevede la alin. (1), urmăresc unul dintre următoarele scopuri:

a) raportări referitoare la producție și la piață;

b) norme privind calitatea producției mai stricte decât cele prevăzute de actele normative;

c) întocmirea de contracte-tip compatibile cu cadrul normativ;

d) comercializare;

e) protecția mediului;

f) măsuri de promovare și exploatare a potențialului produselor;

g) măsuri de protecție a agriculturii ecologice, precum și a denumirilor de origine, a etichetelor de calitate și a indicațiilor geografice;

h) cercetare pentru sporirea valorii produselor, în special prin noi întrebunțări care nu reprezintă un pericol pentru sănătatea publică;

(i) studii pentru îmbunătățirea calității produselor;

(j) cercetarea, în special în ceea ce privește metodele de cultivare care permit o utilizare redusă a produselor fitosanitare sau a produselor destinate protejării sănătății animalelor și care garantează conservarea solului și conservarea sau ameliorarea mediului;

(k) definirea calităților minime și definirea standardelor minime de ambalare și prezentare;

(l) utilizarea semințelor certificate, cu excepția cazului în care sunt utilizate pentru producția ecologică în sensul Legii nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, și monitorizarea calității produselor;

(m) prevenirea și gestionarea riscurilor fitosanitare, de sănătate a animalelor, de siguranță alimentară sau de mediu;

(n) gestionarea și valorificarea produselor secundare.

(6) Normele pentru care se solicită extinderea aplicării nu trebuie să producă prejudicii celorlalți operatori și nu trebuie să creeze impedimente pentru accesul noilor operatori pe piață, nu au niciunul dintre efectele menționate alin. (4) și nu sunt incompatibile în alt mod cu actele normative naționale.

(7) Se consideră incompatibile, în special, normele care:

- a) pot duce la împărțirea sub orice formă a piețelor;
- b) pot afecta buna funcționare a organizării pieței;
- c) pot crea denaturări ale concurenței care nu sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor Politicii Agricole urmărite prin activitatea organizației interprofesionale;
- d) implică stabilirea prețurilor sau fixarea cotelor;
- e) pot genera discriminare sau pot elimina concurența cu privire la o parte substanțială a produselor respective.

(8) Extinderea aplicării normelor menționate la alin. (1) este adusă exhaustiv la cunoștința operatorilor prin publicarea integrală pe pagina web a autorității competente și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(9) Autoritatea competentă notifică Consiliul Concurenței cu privire la intenția de extindere a aplicării normelor luate în temeiul prezentului articol.

Articolul 21. Contribuțiile financiare ale producătorilor nemembri

(1) Dacă aplicarea normelor unei organizații de producători recunoscute, ale unei asociații recunoscute a organizațiilor de producători sau ale unei organizații interprofesionale recunoscute este extinsă în temeiul art. 20, iar activitățile reglementate prin normele menționate țin de interesul economic general al operatorilor economici ale căror activități sunt legate de produsele în cauză, organizația respectivă poate decide ca operatorii economici individuali sau grupurile de operatori care nu sunt membri ai organizației, dar care beneficiază de activitățile respective să achite organizației valoarea integrală sau parțială a contribuțiilor financiare plătite de membrii acesteia, în măsura în care aceste contribuții sunt destinate să acopere costurile rezultate în mod direct în urma desfășurării uneia sau a mai multora dintre activitățile în cauză.

(2) Orice organizație care primește contribuții de la producătorii nemembri în temeiul prezentului articol pune la dispoziție, la cererea unui producător membru sau nemembru care contribuie financiar la activitățile organizației, acele părți din bugetul său anual care se referă la desfășurarea activităților enumerate la art. 20 alin. (5).

Capitolul III

FINANȚAREA PROGRAMELOR OPERAȚIONALE

Articolul 22. Fondul operațional

(1) Pentru a beneficia de asistență financiară organizațiile de producători sau asociația organizațiilor de producători constituie fonduri operaționale din care se finanțează implementarea programelor operaționale. În scopul identificării și controlului cheltuielilor realizate, organizațiile de producători deschid un cont bancar distinct prin care se vor efectua numai operațiuni aferente programului operațional aprobat în conformitate cu prezenta lege.

(2) Fondul operațional este finanțat prin:

- a) contribuțiile financiare:

1. ale membrilor organizației de producători sau ale organizației de producători înseși ori ale ambelor; sau

2. ale asociației de organizații de producători prin intermediul membrilor respectivei asociații;

b) asistența financiară din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural în condițiile Legii nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole.

(3) Fondurile operaționale se utilizează numai pentru finanțarea programelor operaționale care au fost aprobate.

Articolul 23. Asistența financiară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural

(1) Asistența financiară prevăzută la art. 22 alin. (2) lit. b) se calculează anual, pe baza valorii producției comercializate în cursul perioadei de referință și a cheltuielilor eligibile efectuate sau, după caz, în cursul perioadei de implementare.

(2) Perioada de referință pentru calculul asistenței financiare din anul de implementare „n” al programului operațional este perioada de 12 luni cuprinsă între datele de 1 ianuarie și 31 decembrie ale anului „n-2”.

(3) Asistența financiară în sectorul fructelor și legumelor este egală cu cuantumul contribuțiilor financiare menționate la art.22 alin. (2) litera a), plătite efectiv și limitate la 50 % din cheltuielile eligibile suportate efectiv.

(4) Asistența financiară pentru instituirea organizației de producători se limitează la 10 % din producția comercializată anual de către organizație , , cu o valoare maximă de 3,0 milioane lei pe an. Sprijinul respectiv este degresiv și se limitează la primii cinci ani de la recunoaștere.

(5) Asistența financiară urmează a fi utilizată, în conformitate cu programul operațional, pentru:

a) compensarea cheltuielilor administrative ale organizației de producători;

b) plata studiilor de fezabilitate și fezabilitate;

c) plata contractelor pentru realizarea materialelor publicitare în vederea promovării imaginii organizației sau asociației și a produselor acesteia;

d) investiții în infrastructura post-recoltare și de procesare a produselor pentru care a fost recunoscut organizația de producători sau asociația organizațiilor de producători;

e) cheltuielile ce țin de implementarea sistemelor de siguranță și securitate alimentară, utilizarea practicilor și a tehnicilor de producție și gestiune a deșeurilor care să nu dăuneze mediului, în special de protecție a calității apelor, a solului, aerului și a peisajului natural, precum și de menținerea și/sau promovarea biodiversității;

f) plata cursurilor de calificare a personalului cu privire la standardizarea producției, aplicarea sistemelor de siguranță și securitate alimentară, promovarea utilizării practicilor de cultivare, a tehnicilor de producție și gestiune a deșeurilor care să nu dăuneze mediului, marketingul produselor agricole, întocmirea de studii de piață;

g) promovarea denumirilor/mărcilor organizațiilor de producători;

h) prevenirea situațiilor de criză și gestionarea riscurilor, pentru a evita apariția și a face față perturbărilor de pe piețele sectorului relevant.

(6) Organizațiile de producători și asociațiile acestora nu pot beneficia de dublă finanțare din bugetul public pentru aceeași investiție.

(7) Până la data de 15 septembrie, organizațiile de producători și asociațiile de organizații de producători care implementează un program operațional notifică Agenției de plăți cuantumul estimat ale asistenței financiare din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural și contribuția membrilor săi și a organizației sau asociației de producători înseși la fondurile operaționale pentru anul următor, împreună cu programele operaționale sau cu eventualele cereri de aprobare a modificărilor aduse programelor operaționale existente.

(8) Guvernul aprobă:

a) condițiile de acordare a asistenței financiare pentru anumite programe operaționale și sectoare peste limita de 50 % prevăzută la alin. (3);

b) cuantumul procentual și ordinea de acordare a asistenței financiare din valoarea producției comercializate pentru sectoare specifice, cu condiția că nu se va depăși limita prevăzută la alin. (4).

Articolul 24. Depunerea și examinarea cererii de plată

(1) Pentru obținerea asistenței financiare, organizația de producători sau asociația organizațiilor de producători depun la subdiviziunea teritorială a Agenției de plăți o cerere de plată anuală, conform modelului aprobat de către autoritatea competentă, până la data de 15 februarie a anului următor celui pentru care este solicitată asistența financiară, la care anexează documentele justificative privind:

- a) asistența financiară solicitată;
- b) valoarea producției comercializate și/sau a investiției efectuate;
- c) cuantumul contribuțiilor financiare ale membrilor la fondul operațional și, după caz, ale organizației de producători;
- d) cheltuielile efectuate în conformitate cu programul operațional;
- e) partea din fondul operațional utilizată pentru finanțarea măsurilor de prevenire și gestionare a crizelor, defalcată pe acțiuni;
- f) angajament scris că nu a beneficiat de nicio dublă finanțare din bugetul public pentru aceleași măsuri sau operațiuni eligibile pentru asistență.

(2) Cererea de plată este însoțită de raportul anual privind implementarea programelor operaționale. Pentru ultimul an de implementare a programului operațional se întocmește un raport final.

(3) Rapoartele anuale se referă la următoarele elemente:

- a) analiza îndeplinirii obiectivelor propuse prin urmărirea eficacității, eficienței, relevanței, coerenței rezultatelor obținute din aplicarea intervențiilor;
- b) principalele modificări ale programului operațional;
- c) diferențele dintre asistența financiară estimată și asistența financiară solicitată;

d) problemele majore întâmpinate pe parcursul implementării anuale a programului și acțiunile și măsurile întreprinse pentru asigurarea calității și eficienței implementării programului.

(4) Raportul final cuprinde:

a) o evaluare a programului operațional;

b) gradul de realizare a obiectivelor programului operațional;

c) explicațiile modificărilor intervențiilor/acțiunilor și/sau ale mijloacelor care au fost luate în considerare la modificarea programului operațional în curs de derulare sau care vor fi luate în considerare la elaborarea următorului program operațional.

(5) În cazul în care cererile sunt prezentate după data de 15 februarie, asistența financiară este redusă cu 1% pentru fiecare zi de întârziere.

(6) Verificarea și aprobarea cererii de acordare a asistenței financiare se efectuează de către Agenția de plăți în conformitate cu procedura stabilită de Guvern.

(7) În cazul în care se constată că dosarul depus de organizația de producători este incomplet, organizația este notificată în momentul depunerii dosarului și are obligația de a-l completa cu documentele lipsă într-un termen rezonabil de la data notificării. În cazul neconformării cu cerința de completare a dosarului, cererea de plată se respinge.

(8) Agenția de plăți efectuează plata mijloacelor financiare aprobate cel târziu până la data de 15 octombrie a anului ce urmează implementării programului operațional.

(9) Actul administrativ individual al Agenției de plăți prin care cererea de plată a fost respinsă sau aprobată parțial poate fi contestat în conformitate cu procedura reglementată de Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Capitolul IV

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII PROGRAMELOR OPERAȚIONALE

Articolul 25. Modificarea programelor operaționale

(1) Organizația de producători, recunoscută în temeiul prezentei legi, este obligată să notifice în scris autorității competente toate modificările survenite în datele indicate în documentele anexate la cererea de recunoaștere în termen de 10 zile de la survenirea modificărilor, prezentând documentele (sau copiile de pe acestea) care le confirmă, sub sancțiunea suspendării recunoașterii în caz de nerespectare a acestui termen.

(2) Pe parcursul implementării programelor operaționale, organizațiile de producători pot solicita Agenției de plăți modificări ale programelor operaționale pentru fiecare perioadă anuală de implementare sau pentru anii următori, în special:

a) să implementeze parțial programele lor operaționale cu condiția ca obiectivele generale ale programului să fie menținute;

b) să modifice conținutul programului operațional;

c) să mărească sau să reducă cuantumul fondurilor operaționale cu maximum 25% din cuantumul aprobat inițial pentru anul respectiv, cu condiția ca obiectivele generale ale programului să fie menținute;

d) să adauge asistență financiară la fondul operațional.

(3) Cererea de modificare a programului operațional, însoțită de toate documentele justificative, se depune la Agenția de plăți, care aprobă modificarea programului operațional sau, după caz, respinge solicitarea, informând în acest sens organizația de producători în termen de cel mult 15 zile. Agenția de plăți informează neîntârziat autoritatea competentă despre fiecare caz de aprobare a modificărilor în programul operațional.

Articolul 26. Monitorizarea și evaluarea implementării programelor operaționale

(1) Programele operaționale fac obiectul monitorizării și evaluării în vederea măsurării progreselor realizate în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor stabilite pentru programele operaționale, precum și a eficienței și eficacității legate de respectivele obiective.

(2) Progresul, eficiența și eficacitatea se evaluează pe baza unor indicatori de performanță în raport cu situația de referință, resursele financiare, realizările, rezultatele și impactul programelor operaționale puse în aplicare.

(3) Organizațiile de producători și asociațiile de organizații de producători instituie un sistem de colectare, înregistrare și păstrare a informațiilor pentru compilarea indicatorilor aplicabili pentru monitorizarea și evaluarea programelor operaționale.

(4) Exercițiul de monitorizare se desfășoară în așa fel încât rezultatele sale:

a) servesc la controlul calității aplicării programului operațional;

b) identifică eventuala necesitate de ajustare sau de revizuire a programului operațional;

c) furnizează informații în scopul îndeplinirii cerințelor privind raportarea.

(5) Exercițiul de evaluare examinează progresul realizat în raport cu obiectivele generale ale programului. În acest scop se utilizează indicatorii de performanță comuni raportați la situația de referință, la realizări și la rezultate și, după caz, include o evaluare calitativă a rezultatelor și impactului acțiunilor de protecție a mediului care vizează:

a) prevenirea eroziunii solului;

b) reducerea utilizării sau o mai bună gestionare a produselor de protecție a plantelor;

c) protejarea habitatelor și a biodiversității; și

d) conservarea peisajelor naturale.

(6) Rezultatele evaluării se utilizează:

a) la îmbunătățirea calității programului operațional;

b) la identificarea oricărei necesități de modificare substanțială a programului operațional; și

- c) pentru îmbunătățirea programelor operaționale viitoare.
- (7) Raportul de evaluare se întocmește în penultimul an de implementare a programului operațional și se anexează la raportul anual.
- (8) Indicatori de performanță menționați la alin. (2) se stabilesc de Guvern.

Capitolul V

CONTROALE ȘI SANCTIUNI

Articolul 27. Controale

- (1) Agenția de plăți efectuează controale pentru aprobarea programelor operaționale, a modificărilor acestora, precum și pentru cererile de plată.
- (2) Agenția de plăți efectuează controale la fața locului:
 - a) înaintea aprobării programelor operaționale;
 - b) înainte de aprobarea modificărilor programelor operaționale;
 - c) înainte de aprobarea cererii de plată a asistenței financiare;
 - d) pe parcursul implementării programelor operaționale.
- (3) Controlul cererilor de plată cuprinde, în special, o verificare a:
 - a) raportului anual privind implementarea programului operațional, care se transmite împreună cu cererea de plată;
 - b) valorii producției comercializate, a cheltuielilor efectuate și a contribuțiilor la fondul operațional;
 - c) corelării exacte dintre cheltuielile declarate și produsele și serviciile livrate;
 - d) conformității cheltuielilor cu cele incluse în programul operațional aprobat;
 - e) respectării limitelor și pragurilor financiare sau de altă natură.
- (4) Prin controale la fața locului pentru cererea de plată, Agenția de plăți verifică:
 - a) îndeplinirea criteriilor de recunoaștere pentru anul în cauză;
 - b) realizarea cheltuielilor și coerența lor cu programul operațional aprobat;
 - c) conformitatea cheltuielilor cu cadrul normativ;
 - d) utilizarea fondului operațional, valoarea producției comercializate, contribuțiile la fondul operațional și cheltuielile declarate, susținute de documente contabile sau echivalente;
 - e) livrarea în întregime a produselor de către membri, furnizarea serviciilor și autenticitatea cheltuielilor declarate;
 - f) cheltuielile efectuate și înregistrarea acestora în documente contabile;
 - g) valoarea producției comercializate;
 - h) eligibilitatea cheltuielilor propuse.
- (5) Valoarea producției comercializate se verifică pe baza datelor din sistemul de contabilitate. Declararea valorii producției comercializate se certifică la fel ca datele contabile financiare.
- (6) Controlul la fața locului trebuie să acopere toate angajamentele și obligațiile organizației de producători sau ale membrilor acesteia, inclusiv criteriile de recunoaștere.

Articolul 28. Sancțiuni

(1) În cazul în care s-a stabilit că o organizație de producători nu îndeplinește criteriile de recunoaștere, Agenția de plăți trimite organizației de producători în termen de 10 zile lucrătoare de la constatarea neconformității o notificare care să indice neconformitatea identificată, măsurile corective necesare și perioada de timp în care trebuie luate măsurile respective, care nu trebuie să depășească patru luni. Din momentul în care s-a stabilit neconformitatea, Agenția de plăți suspendă plățile asistenței financiare până la luarea măsurilor corective satisfăcătoare.

(2) Neluarea măsurilor corective în perioada de timp stabilită conform alin. (1), autoritatea competentă suspendă, la cererea Agenției de plăți, recunoașterea organizației de producători. Autoritatea competentă notifică organizației de producători perioada de suspendare, care nu depășește 12 luni de la data primirii de către organizația de producători a scrisorii de avertizare.

(3) În timpul suspendării recunoașterii, organizația de producători își poate continua activitatea, dar plățile asistenței financiare se rețin până la încheierea perioadei de suspendare a recunoașterii. Quantumul asistenței financiare anual se reduce cu 2 % pentru fiecare lună calendaristică sau pentru fiecare parte a unei luni calendaristice în cursul căreia este suspendată recunoașterea.

(4) Suspendarea se încheie în ziua controlului care confirmă îndeplinirea criteriilor de recunoaștere.

(5) Dacă criteriile nu sunt îndeplinite până la sfârșitul perioadei de suspendare stabilite de autoritatea competentă, aceasta retrace recunoașterea cu efect de la data la care nu erau îndeplinite criteriile de recunoaștere sau, dacă nu este posibilă identificarea datei respective, de la data la care a fost stabilită neconformitatea. Mijloacele bănești rămase de plătit aferente perioadei în care a fost identificată neconformitatea nu se plătesc, iar cele plătite în mod necuvenit se recuperează de către Agenția de plăți.

(6) Autoritatea competentă retrace recunoașterea dacă organizația de producători nu dovedește îndeplinirea criteriilor referitoare la volumul minim sau la valoarea minimă a producției comercializate, prevăzute la art. 6 alin. (4) și art. 8 alin. (1) lit. b), până la data de 15 octombrie a celui de al doilea an care urmează anului în care nu au fost îndeplinite criteriile respective. Retragera are efect de la data la care nu au fost îndeplinite criteriile de recunoaștere sau, dacă nu este posibilă identificarea datei respective, de la data la care s-a stabilit neconformitatea. Asistența financiară rămasă de plătit aferentă perioadei în care a fost identificată neconformitatea nu se plătește, iar mijloacele bănești plătite în mod necuvenit se recuperează de către Agenția de plăți.

(7) Atunci când o organizație de producători prezintă dovada că, din cauza unor dezastre naturale, a unor fenomene meteorologice nefavorabile, a unor boli sau a unor infestări cu dăunători, constatate în modul stabilit, nu poate îndeplini criteriile de recunoaștere în ceea ce privește volumul minim sau valoarea minimă a producției comercializabile, autoritatea competentă poate acorda o derogare de la volumul minim

sau valoarea minimă a producției comercializabile pentru anul în cauză pentru respectiva organizație de producători.

(8) În situația în care o organizație de producători nu prezintă raportul anual sau în cazul în care raportul este incomplet, Agenția de plăți suspendă efectuarea plăților până la momentul completării raportului.

(9) Agenția de plăți refuză acordarea asistenței financiare sau, după caz, recuperează mijloacele financiare plătite în situația în care se constată că în privința beneficiarului au fost create în mod artificial condițiile necesare acordării asistenței financiare. Sunt considerate condiții artificiale, în special, următoarele situații:

- a) divizarea unei exploatații agricole în scopul creării de membri;
- b) creșterea valorii producției comercializate a organizației prin includerea unor produse care provin de la membri, dar nu sunt produse de aceștia.

(10) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (9), se consideră încălcări ale prezentei legi:

- a) depunerea cu bună știință a unor acte ce nu corespund realității în vederea recunoașterii ca organizație de producători și/sau obținerii asistenței financiare;
- b) utilizarea asistenței financiare acordate contrar destinației prevăzute în programul operațional;
- c) evitarea comercializării producției unuia dintre membri prin intermediul organizației de producători conform proporțiilor stabilite în prezenta lege;
- d) neprezentarea rapoartelor anuale privind realizarea programului operațional;
- e) nerealizarea programului operațional pe o perioadă de 2 semestre consecutive, exceptând situația în care pierderile au fost cauzate de calamități naturale confirmate în modul stabilit sau alte impedimente justificatoare constatate în conformitate cu actele normative;
- f) crearea de impedimente la efectuarea verificărilor în vederea constatării respectării condițiilor de recunoaștere și a veridicității informațiilor din cererea de acordare a asistenței financiare;
- g) comercializarea produselor, pentru care s-a solicitat asistență financiară, de la organizația de producători către membrii acestuia.

(11) În cazul încălcării prevederilor programului operațional, la acordarea asistenței financiare conform art.23 alin.(4) și alin. (8) lit. b), Agenția de plăți reduce valoarea acesteia după cum urmează:

- a) cu 15% – dacă, pe parcursul unui an calendaristic, unul dintre membrii organizației nu a comercializat cantitatea de produse stabilită în programul operațional;
- b) cu 20% – dacă, pe parcursul unui an calendaristic, mai mulți membri ai organizației nu au comercializat cantitatea de produse stabilită în programul operațional;
- c) cu 10% – dacă nu a fost prezentat în termen raportul anual privind implementarea programului operațional;
- d) cu 10% – dacă a fost îngrădit accesul reprezentanților Agenției de plăți pentru efectuarea monitorizărilor/verificărilor;

e) cu 10% – în cazul neinformării Agenției de plăți cu privire la circumstanțele care ar putea afecta implementarea programului operațional pe parcursul perioadei de recunoaștere;

f) cu 10% – în cazul încălcării altor angajamente aferente acordării asistenței financiare, în perioada de implementare.

(12) Încălcările prevăzute la alin.(9) și (10) servesc temei pentru retragerea de către autoritatea competentă a avizului de recunoaștere.

(13) Înainte de retragere a avizului de recunoaștere, autoritatea competentă acordă un termen de până la 120 de zile pentru înlăturarea încălcărilor constatate, cu excepția încălcărilor prevăzute la alin. (9) lit. a) și b), alin. (10) lit. a) și b).

(14) Recuperarea plăților necuvenite se realizează de Agenția de plăți.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 29. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 01 ianuarie 2027.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Legea nr.312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.47–48, art.90), cu modificările ulterioare;

b) Legea privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare nr. 257/2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.142-145, art.700), cu modificările ulterioare.

(3) Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, va modifica actele sale normative în conformitate cu aceasta și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi.

Articolul 30. Dispoziții tranzitorii

(1) Grupurile de producători recunoscute înainte de 1 ianuarie 2027 își vor continua activitatea în condițiile Legii nr.312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora până la expirarea termenului valabilității avizului de recunoaștere.

(2) Grupurile de producători ale căror avize de recunoaștere au termen de valabilitate mai mare de 3 ani la data intrării în vigoare a prezentei legi, pot solicita recunoașterea sa ca organizație de producători cu condiția că se vor conform condițiilor de recunoaștere stabilite de prezenta lege.

(3) Nu se acordă recunoașterea grupurilor de producători în temeiul cererilor aflate în curs de examinare la data de 01 ianuarie 2027 care nu îndeplinesc condițiile prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI